

Socialinė parama mokiniams

Socialinė parama mokiniams

Socialinė parama **skiriama** mokiniams, kurie mokosi bendrojo ugdymo mokyklose, profesinio mokymo įstaigose, ikimokyklinio ugdymo mokyklose ar pas kitą švietimo teikėją (išskyrus laisvąjį mokytoją) (toliau vadinama – mokykla) pagal bendrojo ugdymo programas, įregistruotas Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registre (išskyrus suaugusiųjų ugdymo programas), ar priešmokyklinio ugdymo programą.

Socialinė parama **neskiriama** mokiniams, kurie mokosi ir pagal bendrojo ugdymo, ir pagal profesinio mokymo programas; mokiniams, kurie yra išlaikomi valstybės arba savivaldybės finansuojamose įstaigose arba kuriems Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka nustatyta vaiko laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba), išskyrus atvejį, kai mokiniui, kuris mokosi pagal priešmokyklinio ugdymo programą ar pradinio ugdymo programą pirmoje ar antroje klasėje skiriami nemokami pietūs nevertinant šeimos gaunamų pajamų; taip pat vyresniems kaip 21 metų mokiniams, kurie mokosi pagal suaugusiųjų ugdymo programas.

Socialinės paramos mokiniams rūšys

Nustatomos dvi socialinės paramos mokiniams rūšys:

1. mokinių nemokamas maitinimas (pusryčiai, pietūs, pavakariai, maitinimas mokyklų organizuojamose vasaros poilsio stovyklose);
2. parama mokinio reikmenims įsigyti.

Kokią socialinę paramą gali gauti mokiniai?

Priklausomai nuo gaunamų pajamų:

1. Mokiniai turi teisę į nemokamus pietus ir į paramą mokinio reikmenims įsigyti, jeigu vidutinės pajamos vienam iš bendrai gyvenančių asmenų ar vienam gyvenančiam asmeniui (toliau vadinama – vidutinės pajamos vienam asmeniui) per mėnesį yra mažesnės kaip 1,5 valstybės remiamų pajamų (toliau – VRP) dydžio (nuo 2024 m. sausio 1 d. - 264 Eur);
2. Mokiniai turi teisę į nemokamus pietus ir paramą mokinio reikmenims įsigyti, jeigu vidutinės pajamos vienam asmeniui per mėnesį yra mažesnės kaip 2 VRP dydžiai (nuo 2024 m. sausio 1 d. - 352 Eur), atsižvelgiant į šeimos gyvenimo sąlygas šiais atvejais: ligos, nelaimingo atsitikimo, netekus maitintojo, kai motina ar tėvas vieni augina vaiką (vaikus), kai šeima augina tris ir daugiau vaikų ar bent vienas šeimos narys yra su negalia;
3. Mokiniam, kurių vidutinės pajamos vienam asmeniui mažesnės nei 1,5 VRP dydžio (atskirais atvejais – 2 VRP dydžiai), gali būti skiriamas nemokamas maitinimas vasaros atostogų metu mokyklų organizuojamose vasaros poilsio stovyklose.

Nepriklausomai nuo gaunamų pajamų:

Mokiniam, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ugdymo programą ar pagal pradinio ugdymo programą pirmoje ar antroje klasėje, **nemokami pietūs skiriami nevertinant šeimos gaunamų pajamų be atskiro tėvų (globėjų) prašymo.**

- Nemokamas maitinimas neskiriamas mokiniams, jei tėvai yra atleisti nuo mokesčio už vaikų maitinimą mokyklų bendrabučiuose, išskyrus atvejį, kai mokiniui, kuris mokosi pagal priešmokyklinio ugdymo programą ar pradinio ugdymo programą pirmoje ar antroje klasėje nemokami pietūs skiriami nevertinant šeimos gaunamų pajamų.
- Savivaldybių administracijos turi teisę nemokamą maitinimą ir paramą mokinio reikmenims įsigyti skirti išimtiniais atvejais, jeigu vidutinės pajamos vienam asmeniui per mėnesį neviršija 2,5 VRP dydžio (nuo 2024 m. sausio 1 d. - 440 Eur).

Pajamų socialinei paramai mokiniams gauti apskaičiavimas

Vidutinės mėnesio pajamos socialinei paramai mokiniams gauti apskaičiuojamos pagal 3 kalendorinių mėnesių iki kreipimosi dėl socialinės paramos mokiniams mėnesio pajamas, nustatytas Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsnyje, arba pagal kreipimosi (atskirais atvejais – praėjusio mėnesio) dėl socialinės paramos mokiniams mėnesio pajamas, jei bent vieno iš bendrai gyvenančių asmenų arba vieno gyvenančio asmens pajamų šaltinis ar bendrai gyvenančių asmenų sudėtis, palyginti su 3 praėjusiais kalendoriniais mėnesiais, pasikeitė.

Mokinių nemokamo maitinimo vienos dienos kainų nustatymas

Nemokamam maitinimui skirtiems produktams įsigyti skiriamų lėšų dydis vienai dienai vienam mokiniui nustatomas, vadovaujantis sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintu Pusryčių, pietų ir pavakarių patiekalų gamybai reikalingų produktų rinkinių sąrašu pagal mokinių amžiaus grupes.

Nemokamam maitinimui skirtiems produktams įsigyti (įskaitant prekių pirkimo pridėtinės vertės mokestį) vienai dienai vienam mokiniui skiriama nuo 1,6 iki 9,7 procentų bazinės socialinės išmokos (toliau – BSI) dydžio suma (nuo 2024 m. sausio 1 d. - 0,88-5,34 Eur) .

Iš jų:

- pusryčiams / pavakariams – nuo 1,6 iki 2,8 procento BSI dydžio suma (nuo 2024 m. sausio 1 d. - 0,88-1,54 Eur);
- pietums – nuo 3,5 iki 5 procentų BSI dydžio suma (nuo 2024 m. sausio 1 d. - 1,93-2,75 Eur);
- maitinimui mokyklų organizuojamose vasaros poilsio stovyklose – nuo 8,3 iki 9,7 procento BSI dydžio suma (nuo 2024 m. sausio 1 d. - 4,57-5,34 Eur).

Mokinio reikmenų rinkinių sudarymas ir jų kainos nustatymas

Mokinio reikmenims įsigyti (įskaitant pirkimo pridėtinės vertės mokestį) skiriama 2 BSI dydžių (nuo 2024 m. sausio 1 d. - 110 Eur) suma vienam mokiniui per kalendorinius metus.

Jei mokinys yra patyręs socialinę riziką, mokinio reikmenų rinkiniai kiekvienam mokiniui sudaromi pagal jo individualius poreikius, atsižvelgiant į mokinių skaičių šeimoje ir jų jau turimus mokinio reikmenis.

Socialinę paramą mokiniams administruojančios institucijos

1. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija administruoja mokinių nemokamą maitinimą savo įsteigtose mokyklose, o savivaldybių administracijos – mokinių nemokamą maitinimą savo įsteigtose mokyklose ir jų teritorijose įsteigtose nevalstybinėse mokyklose.
2. Savivaldybių administracijos administruoja jų teritorijose gyvenamąją vietą deklaravusių arba gyvenančių mokinių aprūpinimą mokinio reikmenimis.

Kas, kur ir kada gali kreiptis dėl socialinės paramos mokiniams

Mokiniams, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ugdymo programą ar pagal pradinio ugdymo programą pirmoje ar antroje klasėje, *nemokami pietūs skiriami nevertinant šeimos pajamų be atskiro tėvų (globėjų) kreipimosi.*

Dėl socialinės paramos mokiniams, *išskyrus dėl nemokamų pietų skyrimo priešmokyklinukams, pirmokams ir antrokams*, pareiškėjas (vienas iš mokinio tėvų, globėjų ar kitų bendrai gyvenančių pilnamečių asmenų, pilnametis mokinys ar nepilnametis mokinys, kuris yra susituokęs arba emancipuotas, mokinys nuo keturiolikos iki aštuoniolikos metų, turintis tėvų sutikimą) kreipiasi į savivaldybės, kurios teritorijoje deklaruoja gyvenamąją vietą arba yra įtrauktas į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, administraciją, o jeigu gyvenamoji vieta nedeklaruota ir jis nėra įtrauktas į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, – į savivaldybės, kurioje faktiškai gyvena, administraciją, užpildydamas prašymą-paraišką gauti

socialinę paramą mokiniams ir prideda dokumentus, reikalingus socialinei paramai mokiniams gauti. Prie prašymo-paraiškos reikia pridėti pažymas apie pajamas (gautas per 3 praėjusius iki kreipimosi dėl socialinės paramos mokiniams mėnesius arba kreipimosi mėnesio (atskirais atvejais – praėjusio mėnesio) ir priklausomai nuo aplinkybių kitas pažymas, reikalingas socialinei paramai mokiniams gauti.

Prašymą-paraišką dėl mokinio nemokamo maitinimo pareiškėjas gali pateikti ir mokyklos, kurioje mokinys mokosi ar kuri organizuoja vasaros poilsio stovyklas, administracijai savivaldybės tarybos nustatyta kreipimosi dėl socialinės paramos mokiniams tvarka.

Kad mokinys naujais mokslo metais gautų nemokamą maitinimą ir paramą mokinio reikmenims įsigyti prašymą-paraišką galima pateikti **nuo kalendorinių metų liepos 1 dienos**. Dėl paramos mokinio reikmenims įsigyti pareiškėjas gali kreiptis **iki kalendorinių metų spalio 5 dienos**.

Jei kreipimosi dėl socialinės paramos mokiniams metu bendrai gyvenantys asmenys ar vienas gyvenantis asmuo gauna piniginę socialinę paramą pagal Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą, pareiškėjas pateikia mokyklos ar gyvenamosios vietos savivaldybės administracijai laisvos formos prašymą gauti socialinę paramą mokiniams.

Jei socialinė parama mokiniui būtina ir mokinio tėvai nesikreipia dėl socialinės paramos mokiniams, mokykla apie tai raštu informuoja mokinio gyvenamosios vietos savivaldybės administraciją dėl poreikio įvertinti šeimos gyvenimo sąlygas ir teikti socialinę paramą mokiniams.

Dokumentai, reikalingi socialinei paramai mokiniams gauti*:

1. tapatybę patvirtinantis dokumentas;
2. prašymas-paraiška gauti socialinę paramą mokiniams;
3. vaiko (vaikų) gimimo faktą patvirtinantys dokumentai;
4. pažymos apie pajamas, išskyrus atvejį, kai pietūs skiriami nevertinanat šeimos gaunamų pajamų;
5. įmonės, įstaigos, organizacijos, fondo ar antstolio išduota pažyma apie lėšas vaikui išlaikyti;
6. žemės nuosavybės liudijimo arba pažymos apie turimą (nuomojamą) žemę kopija;
7. santuokos, ištuokos, mirties faktą patvirtinantys dokumentai;
8. kiti.

* Pareiškėjui nereikia pateikti dokumentų, jei informacija gaunama iš valstybės ir žinybinių registrų bei valstybės informacinių sistemų.

Kuriam laikotarpiui skiriama socialinė parama mokiniams

1. Priklausomai nuo prašymo-paraiškos (prašymo) ir visų reikalingų dokumentų pateikimo dienos, mokiniams **nemokamas maitinimas** skiriamas:

- nuo mokslo metų pradžios (jeigu sprendimas dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo priimamas iki mokslo metų pradžios) iki mokslo metų ugdymo proceso pabaigos, IV gimnazijos klasės mokiniams - iki brandos egzaminų sesijos pabaigos;
  - pateikus prašymą-paraišką (prašymą) mokslo metais ir tuo atveju, kai prašymas-paraiška (prašymas) pateikiamas iki mokslo metų pradžios, o sprendimas dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo priimamas mokslo metais – nuo informacijos apie priimtą sprendimą gavimo mokykloje kitos dienos iki mokslo metų ugdymo proceso pabaigos, IV gimnazijos klasės mokiniams - iki brandos egzaminų sesijos pabaigos;
  - vasaros atostogų metu mokyklose organizuojamose dieninėse vasaros poilsio stovyklose.
2. *Priešmokyklinukams, pirmokams ir antrokams* nemokami pietūs skiriami nuo mokslo metų pradžios ir mokslo metų ugdymo proceso pabaigos.
  3. Priklausomai nuo prašymo-paraiškos ir visų reikalingų dokumentų pateikimo dienos, **parama mokinio reikmenims įsigyti** skiriama iki mokslo metų pradžios arba mokslo metais, bet ne vėliau kaip iki einamųjų metų **gruodžio 15 dienos**.

Sprendimas dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo priimamas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo-paraiškos (prašymo) ir visų reikalingų dokumentų gavimo dienos.

Socialinės paramos mokiniams teikimas

Mokiniams nemokamas maitinimas teikiamas toje mokykloje, kurioje mokiniai mokosi, neatsižvelgiant į jų gyvenamąją vietą. Valstybinių mokyklų mokinių nemokamas maitinimas teikiamas švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtinta mokinių nemokamo maitinimo valstybinėse mokyklose tvarka, o savivaldybių ir nevalstybinių mokyklų mokiniams – savivaldybių tarybų patvirtinta mokinių nemokamo maitinimo savivaldybės ir nevalstybinėse mokyklose tvarka.

Maisto daviniai

Nemokamas maitinimas teikiamas mokykloje. Tačiau karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio laikotarpiu, taip pat kai vaikui skirtas mokymas namuose vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405, nemokamą maitinimą mokyklose gaunantiems mokiniams, kurie nelanko ugdymo įstaigos dėl saviizoliacijos, ligos ar sustabdžius ugdymo procesą, gali būti teikiami maisto produktai ar pagamintas maistas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 patvirtintu Vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašu ir mokyklos steigėjo nustatyta mokinių nemokamo maitinimo organizavimo tvarka.

Parama mokinio reikmenims įsigyti teikiama pagal gyvenamąją vietą, vadovaujantis savivaldybės tarybos patvirtinta paramos mokinio reikmenims įsigyti tvarka.

Mokinių nemokamas maitinimas vasaros atostogų metu teikiamas mokyklų organizuojamose vasaros poilsio stovyklose.

Mokiniamis vietoj nemokamo maitinimo negali būti išmokami pinigai.

Pakeitus mokyklą, nemokamas maitinimas naujoje mokykloje pradedamas teikti nuo kitos darbo dienos, kai iš ankstesnės mokyklos buvo gauta pažyma apie mokinio teisę gauti nemokamą maitinimą.

Parama mokinio reikmenims įsigyti teikiama:

- pinigais;
- nepinigine forma, jeigu mokinys patiria socialinę riziką arba mokinį augina bendrai gyvenantys asmenys, patiriantys socialinę riziką, išskyrus atvejį, kai atvejo vadybininkas, koordinuojantis atvejo vadybos procesą, o kai atvejo vadyba netaikoma, – socialinis darbuotojas, dirbantis su asmenimis, patiriančiais socialinę riziką, rekomenduoja paramą mokinio reikmenims įsigyti teikti pinigine forma.

Socialinės paramos mokiniams finansavimas

Socialinė parama mokiniams finansuojama iš valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams, valstybės biudžete skirtų bendrųjų asignavimų Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, savivaldybių biudžetų lėšų, nevalstybinių mokyklų steigėjų skirtų lėšų ir įstatymų nustatyta tvarka gautų kitų lėšų.

Daugiau informacijos apie socialinę paramą mokiniams rasite:

- Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatyme Nr. X-686;
- Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. birželio 27 d. įsakyme Nr. A1-183 „Dėl kai kurių socialinei paramai gauti reikalingų formų patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. spalio 12 d. įsakyme Nr. A1-283 „Dėl teisės aktų, numatytų Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatyme, patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 29 d. įsakyme Nr. V-622 „Dėl individualiųjų mokymosi priemonių sąrašo patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakyme Nr. V-877 „Dėl pusryčių, pietų ir pavakarių patiekalų gamybai reikalingų produktų rinkinių sąrašo pagal mokinių amžiaus grupes“;
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos parengtos Švediško stalo principo diegimo ir maisto švaistymo mažinimo priemonių įgyvendinimo rekomendacijos;
- [Mokinių nemokamo maitinimo organizavimo ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir \(ar\) karantino metu metodinės rekomendacijos.](#)